

בית המשפט העליון דחה את הערעור של גלט ברקוביץ' נגד עיתון "הארץ"

לפי פסיקת בית המשפט העליון, עיתון "הארץ" וקרא לא התרשלו כלפי גלט ברקוביץ' וכי אין כל קשר סיבתי בין הדרך בה פורסם החומר לבין חשיפתה של כמקור ההדלפה

09:26 22.10.2014 מאת: יסמין גואטה

הרכב שופטי בית המשפט העליון דחה אתמול את הערעור שהגישה הפרקליטה לשעבר, עו"ד ליאורה גלט ברקוביץ', שהדליפה את קיומו של חיקור הדין בפרשת סיריל קרן, נגד עיתון "הארץ" והעיתונאי ברוך קרא בטענה שנחשפה כמקור עיתונאי. השופט יצחק עמית, שלפסק דינו הצטרפו השופטים סלים ג'ובראן ואורי שוהם, קבע כי העיתון וקרא לא התרשלו כלפי גלט ברקוביץ' וכי אין כל קשר סיבתי בין הדרך בה פורסם החומר לבין חשיפתה של כמקור ההדלפה והנזק שנגרם לה עקב כך. השופטים הדגישו כי השאלה אם העיתונאי התרשל כלפי מקור תלויה בגורמים רבים, כולל המקור עצמו והתנהלותו. "יש להבחין בין מקורות שונים - מהם יחסי הכוחות בין המקור לעיתונאי, האם כמו בסדרה בית הקלפים, בה המקור הוא פוליטיקאי רם דרג ובעל השפעה, או שהמקור הוא הצד החלש בעליל, מה המניע של המקור, מהם הסיכונים שהמקור נכון ליטול על עצמו, האם מדובר במקור מתוחכם, האם המקור מכיר את המערכת ממנה הוא מדליף ויכול לחזות את תגובתה, האם המקור מכיר את כללי המשחק או שזו לו הפעם הראשונה שהוא משוחח עם עיתונאי, מה סוג המידע והציפיות או ההתניות של המקור לגבי המידע וכו'". נכתב בפסק הדין.

בשנת 2003 וערב הבחירות לכנסת הדליפה גלט ברקוביץ', שכינה אז כפרקליטה בפרקליטות מחוז מרכז, את דבר חקירתו של ראש הממשלה לשעבר אריאל שרון בפרשת סיריל קרן לעיתונאי ברוך קרא, אז כתב המשפט של "הארץ". בעקבות הפרסום נפתחה חקירה פלילית, במסגרתה נחקרה גלט ברקוביץ' באזהרה, ובחקירתה השלישית היא הודתה בהדלפה. גלט ברקוביץ' הושעתה מעבודתה מיד עם פרסום הפרשה. היא הועמדה לדין פלילי והורשעה במסגרת עסקת טיעון בעבירה של גילוי בהפרת חובה. היא נדונה לשמונה חודשי מאסר על תנאי ונקנסה ב-10,000 שקל.

גלט ברקוביץ' הגישה תביעה על סך 2.5 מיליון שקל נגד קרא, וכן נגד שמואל רוזנר, ראש מערכת החדשות בעיתון בתקופה הרלוונטית, המו"ל עמוס שוקן, והוצאת העיתון. היא טענה כי קרא הפר הבטחות שנתן לה, ובהן לא לפרסם מסמכים הנוגעים לחקירה שמסרה לו לשם הוכחת מהימנות המידע; ולהתקשר אליה רק מטלפון בטוח, ולא מטלפון רגיל, כדי להקשות על חשיפת זהותה כמוסרת המידע. קרא הכחיש את הטענות וטוען כי גלט-ברקוביץ' לא הטילה עליו מגבלות כאלה, ואף התירה לעיתון לפרסם את תוכן המסמך ואת צילומו. על פי התביעה, גלט-ברקוביץ' סיכמה עם קרא כי שני המסמכים שמסרה לו - טיוטת בקשת חיקור הדין ומכתבה לפרקליטת המדינה - יושמדו על ידו, או לחילופין יישמרו בכספת של עמוס שוקן בעיתון "הארץ" ולא יגולו לאיש, למעט אם העיתון יצטרך להתגונן מפני תביעת דיבה. לטענתה, זהותה כמקור המידע והמסמך נחשפה על ידי השוואת סימני סיכות השדכן המשדרי על טיוטת בקשת חיקור הדין, שמסר הכתב משה נוסבאום מערוץ 2, "או מי מטעמו". נוסבאום קיבל לידי עמודים מטיטת הבקשה לחיקור הדין של סיריל קרן, עם

הסימנים על טיוטת המסמך שמסרה גלט-ברקוביץ' לחוקריה. גלט-ברקוביץ' טענה כי היא נחקרה בנוגע להדלפת המידע. במסגרת חקירה זו, לדבריה, הוצגו בפניה הראיות ופלט שיחות הטלפון הנייד של קרא, וחוות דעת מז"פ שהשוותה את נקבי השדכן שהופיעו על טיוטת בקשת חיקור הדין שנמסרה על ידי נוסבאום לחוקרי המשטרה, עם הנקבים שהופיעו על טיוטת בקשת חיקור הדין שמסרה לחוקרים במהלך חקירתה, ואשר קבעה כי מדובר במסמך זהה.

לאחר שבית המשפט המחוזי דחה את התביעה וקבע כי הנתבעים לא הפרו התחייבות או חובה כלשהי כלפיה, הגישה גלט ברקוביץ' ערעור לבית המשפט העליון. הרכב שופטי העליון ציינו כי גלט ברקוביץ' שינתה בערעור את הילוכה ומרכז הכובד בערעור עבר מטענות בדבר הסכמה והתחייבויות "חוזיות" כלפיה לטענה לפיה יש נעשתה כלפיה הפרה של חובת הזהירות בניזיקין.

השופטים בחנו את התנהלותה של גלט ברקוביץ' עצמה והדגישו כי "התנהלותו של העיתונאי נגזרת מזהותו ואופיו של המקור ומטיבו של המידע". לכל אלה, על פי פסק הדין, יש השלכה על השאלה אם יש לייחס לעיתונאי התרשלות, ואם כן, האם יש לייחס למקור אשם תורם כזה או אחר. לכן קבעו כי אין לקבל את טענותיה של גלט ברקוביץ' כי יש לבחון את הדברים במנותק מהתנהגותה והתנהלותה, הן בזמן אמת והן בחקירות ובהליכים שלאחר מכן.

השופטים ציינו כי הרגישויות הקשורות להדלפת המידע נמצאות לעיתים בידיעתו הבלעדית של המקור והוא זה שצריך להעמיד את העיתונאי על מגבלות כאלה ואחרות בפרסום המידע. המקור הוא שיועד להעריך טוב יותר מה תהא תגובת המערכת, האם המידע הוא נחלתם של מספר מצומצם של אנשים, אם לאו, וכן יודע טוב יותר להעריך את הסכנה להיחשפותו. המקור עשוי גם להטעות את העיתונאי בפרט כזה או אחר ובכך לגרום לחשיפתו שלו.

עוה"ד זאב ליאונד, דור ליאונד ואלון נדב ממשרד זאב ליאונד ושות', שייצגו את עיתון "הארץ", ברוך קרא והעורך שמואל רוזנר מסרו: "אנו שבעי רצון מן ההכרעה כי לאור קבלת כל גרסאותיהם העובדתיות של ברוך קרא, עמוס שוקן ושמואל רוזנר, ודחיית גרסאותיה של ברקוביץ' בבית המשפט המחוזי, אין מקום לייחס כל התרשלות ל'הארץ' ואנשיו בשמירה על החסיון העיתונאי. גם בית המשפט העליון הבין כי ברקוביץ' בהתנהלותה שלה היתה זו שחשפה את עצמה. קבלת עמדתנו כי עיתונאי במדיה דמוקרטית אינו אמור לסגל דפוסי פעולה של סוּק סמוי או מרגל חשובה גם היא".

עו"ד גלט ברקוביץ' יוצגה על ידי עורכי הדין צבי בר נתן ועו"ד אפרת רוזנר ממשרד גולדפרב זליגמן ושות'.